

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2003
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2002
Avaldamismärge:	

Teeseadus

Vastu võetud 17.02.1999
RT I 1999, 26, 377
jõustumine 23.03.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
17.11.1999	RT I 1999, 93, 831	25.12.1999
18.04.2001	RT I 2001, 43, 241	17.05.2001
09.05.2001	RT I 2001, 50, 283	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
23.04.2002	RT I 2002, 41, 249	27.05.2002
15.05.2002	RT I 2002, 47, 297	01.01.2003

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Teeseadus sätestab tee suhtes esitatavad nõuded, tee omaniku ja liikleja õigused ja kohustused ning vastutuse liiklusohutusnõuete rikkumise eest, reguleerib teehoiu, tee kasutuse ja kaitse korraldamist ja rahastamist ning inimeste ja keskkonna kaitset liiklusest tulenevate ohtude eest.

§ 2. Tee

(1) Tee on maantee, tänav, jalgteed ja jalgrattateed või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis.

(2) Tee moodustavad:

1) liiklemiseks kasutatavad järgmised rajatised:

- sõidutee ning sellega külgnevale alale sissesõidu ja sealt väljasõidu tee ning kõnnitee;
- parkla ja puhkekoht;
- tunnel, sild, truup ja viadukt;
- teekattega samal tasandil paiknevad trammirööpad;
- liikurmasinarada;
- liikleja kontrollimiseks ja maksustamiseks mõeldud ala;
- ühissõiduki peatuseks ettenähtud ala ja ootekoda;
- piirikontrolli- ja tollikontrollirajatis;

2) muud rajatised:

- teepeenar, haljasala ning eraldus- või haljasriba;
- tee äärde liikluskahjustuste kaitseks rajatud kaitseehitis ja müratõke ning keskkonnakaitserajatis;
- liikluskorraldusvahend;
- teemärgistus- ja teevalgustusrajatis;
- tee ääres asetsev muu teehoiurajatis.

§ 3. Teemaa

Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

§ 4. Avalikult kasutatav tee ja eratee

(1) Avalikult kasutatavad teed on riigimaantee, kohalik maantee ja tänav.

(2) Eratee on rajatis, mida võib kasutada üksnes tee omaniku loal. Käesoleva seaduse paragrahv 33 lõikes 8 nimetatud juhtudel võib erateed kasutada omaniku loata.

(3) Jalgteed ja taliteed kasutamine ning pääsemine kinnisasjale, millel puudub juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt või kinnisasja eraldi seisvalt osalt, on ette nähtud asjaõigusseaduses (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26-28, 355; 57, 976; 1996, 45, 848; 1997, 52, 833; 1998, 12, 152; 30, 409; 59, 941).

(4) Tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning Maanteeameti ja eratee omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel määrab eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest vastutava isiku teede- ja sideminister riigi huvidest lähtudes. Tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning valla- või linnavalitsuse ja omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel määrab eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest vastutava isiku valla- või linnavolikogu kohaliku omavalitsuse huvidest lähtudes. Lepingus nähakse ette eratee kasutamise kord ja tähistus, hüvitis eratee omanikule ning teehoiukulude kandjad.

2. peatükk TEE LIIGID

§ 5. Maantee

(1) Maantee on väljaspool linnu, alevit ja alevikke paiknev rajatis sõidukite ja jalakäijate liiklemiseks.

(2) Riigimaantee on riigi omandis olev rajatis, mis on ette nähtud üldiseks liiklemiseks asulate vahel ja läbi asulate.

(3) Riigimaanteed on:

1) põhimaanteed, mis ühendavad pealinna teiste suurte linnadega, neid omavahel ja tähtsate sadamate, raudteesojendite ja piiripunktidega;

2) tugimaanteed, mis ühendavad linnu omavahel ning linnu põhimaanteedega;

3) kõrvalmaanteed, mis ühendavad linnu alevite ja alevikega, alevit ja alevikke omavahel või küladega ning neid kõiki põhi- ja tugimaanteedega;

4) rambid ja ühendusteel, mis on liikluse korraldamiseks ja liiklusvoogude kanaliseerimiseks rajatud eri- ja samatasandiliste maanteede ristumisalale.

(4) Riigimaantee liigi kehtestab ning võtab maantee riigimaanteede nimekirja ja arvab sellest välja teede- ja sideminister.

(5) Kohalik maantee on kohaliku omavalitsuse omandis olev kohaliku liikluse korraldamiseks rajatud tee.

(6) Kohaliku maantee võtab kohalike maanteede nimekirja ja arvab sellest välja valla- või linnavolikogu.

§ 6. Tänav

Tänav on linnas, alevis või alevikus paiknev rajatis, mis on ehitatud või kohandatud sõidukite või jalakäijate liiklemiseks.

§ 7. Jalgteed ja jalgrattateed

Jalgteed ja jalgrattateed on rajatis, mis on ehitatud või kohandatud kas ainult jalakäijate, nii jalakäijate kui ka jalgratturite või ainult jalgratturite liiklemiseks.

§ 8. Taliteed

(1) Talitee on üle külmunud maa või veekogu rajatav tee, mis on ette nähtud mandri ja saarte või mandri eri kohtade vahel liiklemiseks. Talitee kasutamise aeg on piiratud.

(2) Talitee rajamiseks vajaliku maa või veekogu omanikul on õigus nõuda tee rajajalt maa või veekogu kasutamise eest tasu.

(3) Talitee asukoht, tee kasutamise tähtaeg ja kasutamise tingimused ning tee rajamiseks vajaliku maa või veekogu kasutamise eest võetava tasu suurus nähakse ette maa või veekogu omaniku ja talitee rajamisest huvitatud isiku vahel sõlmitud lepingus.

§ 9. Maantee klass

(1) Maantee klass määratakse, arvestades liiklussagedust, piirkonna arengu vajadusi ja rahvusvahelist liiklust. Riigimaantee klassi määrab teede- ja sideminister ning kohaliku maantee klassi valla- või linnavolikogu.

(2) Maantee klassid on kiirtee, I klassi maantee, II klassi maantee, III klassi maantee, IV klassi maantee ja V klassi maantee. Maanteed jaotatakse klassideks järgmiste tunnuste alusel:

1) kiirtee on sellel lubatud kiirusele vastava kattega maantee mootorsõidukite liiklemiseks, mis ei teeninda vahetult teega piirnevaid alasid. Kiirteel on kaks eri sõidusuundades kulgevat vähemalt kahe sõidurajaga teed, mis on üksteisest eraldatud eraldusribaga või muu rajatisega. Kiirtee ei tohi samal tasandil ristuda teise teega ega raudteega. Kiirteele sõidetakse kiirendusraja kaudu ja kiirteelt muud liiki teele aeglustusraja kaudu. Tee peab vastama kiirtee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 8000 autot ööpäevas;

2) I klassi maantee on kattega ning mõlemas liiklusuunas vähemalt kahe sõidurajaga tee, mis ristub raudteega või teise teega enamasti kahel tasandil. Teele sõidetakse kiirendusraja kaudu ja teelt ära aeglustusraja kaudu. Tee peab vastama I klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 6000 autot ööpäevas;

3) II klassi maantee on kattega tee, mis võib teise teega ristuda ühel tasandil. Tee peab vastama II klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 3000 autot ööpäevas;

4) III klassi maantee on kattega tee, mis võib teise teega ristuda ühel tasandil. Tee peab vastama III klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 1000 autot ööpäevas;

5) IV klassi maantee on kattega või kruusatee, mis võib teise teega ristuda ühel tasandil. Tee peab vastama IV klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 200 autot ööpäevas;

6) V klassi maantee on kattega või kruusatee. Tee peab vastama V klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on kuni 200 autot ööpäevas.

(3) Tehnilised nõuded maantee klassile kehtestab koos käesoleva seaduse paragrahv 19 lõikes 2 nimetatud tee projekteerimise normide ja nõuetege teede- ja sideminister.

3. peatükk

TEE SUHTES ESITATAVAD NÕUDED

§ 10. Tee seisund

(1) Tee seisund peab võimaldama ohutult liigelda ning olema keskkonnakaitse- ja teeklassi kohta kehtestatud tehniliste nõuete kohane.

(2) Talitee, ohutusrajatiste, liiklusmärkide, fooride, piirete, tähispostide ja teemärgistuse kohta käivad ning muud tee seisundi kohta esitatavad nõuded kehtestab teede- ja sideminister.

(3) Tee omanik või käesoleva seaduse paragrahv 4 lõikes 4 või paragrahv 25 lõikes 6 nimetatud teehoiu korraldamise eest vastutavaks määratud isik on kohustatud hoidma tee käesoleva seadusega ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud nõuetele vastavas seisundis.

§ 11. Tee registreerimine

(1) Tee omanik on kohustatud tee registreerima asjaomasel registris. Taliteed registreerimisele ei kanta.

(2) Riigimaantee registreeritakse riiklikus maanteeregistris.

(3) Kohalik maantee, tänav, jalgrataste tee ja jalgrataste tee ning eratee registreeritakse kohalikus teeregistris.

(4) Teeregistrite asutamise, pidamise ja likvideerimise ning rahastamise suhtes kohaldatakse andmekogude seadust (RT I 1997, 28, 423; 1998, 36/37, 552; 1999, 10, 155).

§ 12. Tee tähistamine

(1) Euroopa teedevõrgu registris olev tee peab olema tähistatud E-tähisega, riiklikus maanteeregistris olev tee riigimaantee tähisega ning kohalikus teeregistris olev tee kohaliku tee nime või tähisega. Tänav ja eratee peavad olema tähistatud nimega.

(2) Asustusüksusesse sissesõidu tee ja sealt väljasõidu tee peab tee omanik tähistama suunaviitadega.

(3) Teetähistussüsteemi ja selle rakendamise korra kehtestab teede- ja sideminister.

§ 13. Tee kaitsevöönd

(1) Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd.

(2) Riigimaantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 meetrit.

(3) Kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20 kuni 50 meetrit.

(4) Eratee kaitsevööndi laius on mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge 10 kuni 50 meetrit.

(5) Tänav kaitsevööndi laius on teemaa piirist kuni 10 meetrit; vööndi laius nähakse ette detailplaneeringus.

4. peatükk

TEEHOID

§ 14. Teehoiu mõiste

Teehoiuna käsitatakse teetöö kavandamist, tee projekteerimist, ehitamist ja remontimist, tee ja teekaitsevööndi hooldamist, teekasutuse korraldamist ning tee haldamisega seotud muud tegevust.

§ 15. Teehoiu kavandamine

(1) Teehoiu kavandades tuleb järgida keskkonnakaitsenõudeid, piirkonna arengu vajadusi ja eeldatavat liiklussagedust. Lühiajaline teehoiukava koostatakse kolmeks aastaks ja seda tuleb igal aastal uuendada. Pikaajalist teehoiukava koostades lähtutakse õigusaktides sätestatud tähtaegadest.

(2) Teehoiukava peab sisaldama:

- 1) kavandatavate ehitus- ja remondiobjektide nimekirja;
- 2) hooldetööde kulude arvestust;
- 3) teehoiukulude eelarvet ning kulude katteks kavandatud tulude arvestust riigieelarve, kohalike eelarvete, laenude, välisabi ja muude rahastamisallikate lõikes.

(3) Teehoiukava koostab Teede- ja Sideministeerium Maanteeameti ja kohalike omavalitsuste koostatud teehoiukasid arvestades.

§ 16. Teehoiu rahastamine

(1) Teehoiukava kinnitab Vabariigi Valitsus. Teehoiu rahastatakse Vabariigi Valitsuse kinnitatud teehoiukava alusel.

(2) Teehoiu rahastamiseks nähakse riigieelarves ette kulud üldsummas mitte vähem, kui on kavandatud laekumisi järgmistest allikatest:

- 1) kütuseaktsiis käesoleva seaduse §-s 45 sätestatud ulatuses ja korras;
- 2) mootorsõidukiaktsiis;
- 3) trahvid teekasutus- ja teekaitseõuete rikkumise eest.

(3) Raha jaotus riigimaanteede hoiuks ning kohalike maanteede ja tänavate hoiuks määratakse igaks eelarveaastaks riigieelarves.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel määratud raha jaotuse riigimaanteede ehitus- ja remondiobjektide, hooldetööde ja muude teehoiuks vajalike kulude lõikes kinnitab teede- ja sideminister teehoiukava alusel. Kohalike teede hoiuks riigieelarvest määratud raha jaotuse maakondade vahel kinnitab teede- ja sideministri ettepanekul teehoiukava alusel Vabariigi Valitsus.

§ 17. Tee planeerimine, ehitamine ja remontimine

(1) Tee ehitamiseks ettenähtud maa-ala planeering koostatakse planeerimisseaduse kohaselt.

(2) Tee ehitamise eesmärk on muuta liiklemine ohutumaks, suurendada tee läbilaskevõimet ja seega soodustada transiitliiklust, parandada keskkonnaseisundit või soodustada piirkonna arengut. Tee ehitamise tulemus on uus tee, tee klassi muutumine, uus ristmik või lissarada.

(3) Tee remontimise eesmärk on kõrvaldada tee-elementide kulumise ja kahjustuste tagajärjed. Remondi tulemus on tee-elementide esialgne tehniline seisund. Tee klassi remondi tulemusena ei muutu.

(4) Tee-ehitusmaterjalidele ja -toodetele kehtestab nõuded teede- ja sideminister.

(5) Tee-ehitusmaterjali ja -toote nõuetele vastavuse tõendamise kord ja nõuetele vastavuse tõendamiseks vajalikud vastavushindamise protseduurid kehtestatakse ehitusseaduses sätestatud korras.
[RT I 2002, 47, 297 - jõust. 01.01.2003]

§ 18. Kinnisasja sundvõõrandamine

(1) Avalikult kasutatava tee ehitamise korral kohaldatakse ettenähtud sundvõõrandamise suhtes kinnisasja sundvõõrandamise seadust (RT I 1995, 30, 380; 59, 1006).

(2) Asulate vahel ja läbi asulate üldiseks liiklemiseks ettenähtud tee ehitamise korral otsustab kinnisasja sundvõõrandamise Vabariigi Valitsus ning kohalikuks liiklemiseks ettenähtud tee ehitamise korral valla- või linnavolikogu.

§ 19. Teeprojekt

(1) Tee ehitamise aluseks on projekt ja eelarve. Muudeks teehoiutöödeks koostatakse projekt või kulutuste kalkulatsioon. Projekti järgi tehtavad teehoiutööd on ette nähtud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tee projekteerimise normide ja nõuetega.

(2) Projekti suhtes esitavad nõuded, tee projekteerimise normid ja nõuded ning projekti ekspertiisi tegemise korra kehtestab teede- ja sideminister.

(3) Asulate vahel ja läbi asulate üldiseks liiklemiseks ettenähtud tee projekteerimise nõuded annab Maanteeamet. Kohalikuks liiklemiseks ettenähtud tee projekteerimise nõuded annab valla- või linnavalitsus. Projekteerimisenõuded esitatakse tee omanikule.

(4) Teeprojektile tuleb teha ekspertiis. Teeprojekti ekspertiis peab ka selgitama, kuidas teehoiutöö mõjutab keskkonda.

(5) Ekspertiisi võib teha isik, kellel on asjakohane tegevusluba.

(6) Teeprojekti peab kinnitama tee omanik.

§ 20. Teehoiutöö ehitusjärelvalve

(1) Teehoiutöö ehitusjärelvalvet (edaspidi *ehitusjärelvalve*) korraldab Maanteeamet.

(2) Ehitusjärelvalve ülesanne on:

- 1) kontrollida, kas teeprojekt vastab seadustele ja normidele ning detailplaneeringutele ja projekteerimisnõuetele;
- 2) kontrollida, kas teehoiutööl täidetakse tee-ehitusloaga kehtestatud nõudeid ja kas töö tegijal on tegevusluba;
- 3) teha ettekirjutusi teehoiutööde puuduste kõrvaldamiseks;
- 4) teatada valla- või linnavalitsusele ning maanteeregistrile või kohalikule teeregistrile tee-ehitusloa ja teekasutusloa väljaandmisest;
- 5) korraldada ehitisega toimunud avarii põhjuste uurimist ja teostada omanikujärelvalvet tee omanikuga sõlmitud järelvalvelepingus ettenähtud volituste piires.

(3) Ehitusjärelvalvet võib teostada tegevusloaga isik. Järelevalveametnikul on järgmised õigused:

- 1) saada projekti kontrollimiseks vajalikke andmeid, töö kontrollimiseks pääseda takistamatult teele, teha ehitusettevõtjale ettekirjutusi, kui ehitis ei ole projektikohane ega vasta ehitusnormidele või on muutunud avarii- või keskkonnoahtlikuks, ja määrata tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks;
- 2) nõuda tee-ehitusloa väljaandjalt loa peatamist või tühistamist, kui on rikutud ehitusloaga kehtestatud nõudeid;
- 3) nõuda ettevõtjalt teeprojektis või töövõtulepingus määratud kvaliteedinõuetele mittevastavate tööde ümbertegemist.

(4) Järelevalvekulud kannab tee omanik.

(5) Ehitusjärelvalve korra, tee-ehitusloa ja teekasutusloa andmise ning teehoiutööde dokumenteerimise nõuded kehtestab teede- ja sideminister.

[RT I 2002, 47, 297 - jõust. 01.01.2003]

§ 21. Tee-ehitusluba

(1) Tee-ehitusloa alusel tehtavad teehoiutööd on ette nähtud käesoleva seaduse paragrahv 19 lõikes 2 nimetatud tee projekteerimise normide ja nõuetega.

(2) Väljaspool linna piire paikneva riigimaantee tee-ehitusloa annab Maanteeamet. Teiste avalikult kasutatavate teede ja linna piirides paikneva riigimaantee osas annab tee-ehitusloa valla- või linnavalitsus. Tee-ehitusluba antakse tee omanikule.

(3) Võõrale maale tee rajamise tee-ehitusluba antakse pärast servituudi kandmist kinnistusraamatusse.

(4) Teehoiutööks antakse tee-ehitusluba, kui teeprojekt vastab projekteerimiskoostööle ning ehitusnormidele ja teistele õigusaktidele.

(5) Tee-ehitusloaga määratakse teehoiutöö tähtaeg, järelevalveametnik ja töö alustamisest teatamise kohustus.

(6) Tee-ehitusluba antakse kuu aja jooksul pärast loataotluse saamist. Loa väljaandjal on õigus tunnistada luba kehtetuks, kui:

- 1) tööd ei ole alustatud tee-ehitusloa väljaandmisest arvates ühe aasta jooksul;
- 2) tööd jätkata on ohtlik;
- 3) rikutakse teehoiutööd reguleerivaid õigusakte;
- 4) ei järgita teeprojekti või
- 5) rikutakse muid tee-ehitusloaga ettenähtud nõudeid.

(7) Tasulise tee ehitamiseks tee-ehitusluba andes tuleb arvestada, et liiklejal peab olema võimalik sihtpunkti sõita mööda tasuta teed, välja arvatud mandrit saarega ühendava silla ületamine ja tunneli läbimine. Tasuta tee kasutamine ei tohi põhjustada liiklejale liigseid kulutusi ja võtta liigselt aega.

(8) Tee-ehitusluba ei anta, kui:

- 1) teeprojekt ei ole detailplaneeringu ja projekteerimiskoostöö kohane;
 - 2) teeprojekti ei ole koostanud või kontrollinud asjakohase tegevusloaga isik;
 - 3) projekteeritud ehitised kahjustab asjaõiguse seaduse paragrahvides 143-154 sätestatud naabrusõigusi ja kui naabriga ei ole saavutatud kokkulepet;
 - 4) teeprojekt ei vasta tee projekteerimise normidele ja nõuetele ning teistele õigusaktidele.
- [RT I 2002, 47, 297 - jõust. 01.01.2003]

§ 22. Teekasutusluba

(1) Tee kasutamiseks annab loa tee-ehitusloa andja.

(2) Teekasutusloa võib anda pärast tee projektkohast valmimist ja ehitusjärelevalve ettekirjutuste täitmist.

(3) Tee kantakse teeregistrisse pärast teekasutusloa saamist.

(4) Ehitatava või remonditava tee võib teekasutusloa alusel võtta valminud osade kaupa kasutusele juhul, kui on tagatud liiklusohutus.

§ 23. Tee likvideerimine

(1) Tee võib likvideerida, kui seda pärast uue tee ehitamist või mõnel muul põhjusel enam ei vajata. Tee likvideerimise loa annab valla- või linnavalitsus.

(2) Valla- või linnavalitsus võib lubada tee likvideerida ilma asjakohase projektita.

§ 24. Teedokumentide säilitamine

Teeprojekti ja muud olulised dokumendid peab säilitama tee omanik. Teekasutusloa saamisest arvates kümne aasta pärast antakse teedokumentid arhiivi, kus neid säilitatakse arhiiviseaduses (RT I 1998, 36/37, 552; 1999, 16, 271) sätestatud korras.

§ 25. Teehoiu korraldajad

(1) Teehoiu korraldab tee omanik Euroopa lepingu (RT II 1995, 22-27, 120), riigihangete seaduse (RT I 2000, 84, 534; 2001, 34, 189) ja käesoleva seaduse ning nende alusel antud õigusaktide kohaselt.

(2) Maanteeamet korraldab riigi omandis olevatel teedel teehoiu ja on kohustatud looma tingimused ohutuks liiklemiseks nendel teedel.

(3) Valla- või linnavalitsus korraldab kohaliku omavalitsuse omandis olevatel teedel teehoiu ja on kohustatud looma tingimused ohutuks liiklemiseks nendel teedel.

(4) Eratee omanik korraldab tema omandis oleval teel teehoiu ja on kohustatud looma tingimused ohutuks liiklemiseks tema teel.

(5) Talitee rajaja korraldab teehoiu taliteel ja on kohustatud looma tingimused ohutuks liiklemiseks tema rajatud teel.

(6) Teehoiutööde ajal tagab liiklusohutuse teehoiutöö tegija. Teehoiu korraldamise eest vastutava isiku määravad tee omanik ja teehoiutööde tegija lepinguga.

(7) Linnas, alevis ja alevikus on teega külgneva territooriumi kasutaja kohustatud tegema heakorratõid sõidutee ja vastava territooriumi vahel oleval kõnniteel.

§ 25¹. Tegevusluba

(1) Avalikult kasutatavate teede ehitamiseks, remontimiseks ja hooldamiseks, nimetatud teehoiutööde ehitusjärelvalveks, teede projekteerimiseks ning projekti ekspertiisi tegemiseks on nõutav tegevusluba. Tegevusluba antakse füüsilisele või juriidilisele isikule, kes on täitnud nõuded vastava teehoiutöö tegemiseks.

(2) Tegevusluba on vajalik järgmisteks teehoiutöödeks:

- 1) teede projekteerimine, välja arvatud tunnelid, sillad ja viaduktid (edaspidi *sillad*);
- 2) sildade projekteerimine;
- 3) teeprojektide ekspertiis, välja arvatud sillaprojektid;
- 4) sillaprojektide ekspertiis;
- 5) teede ehitamine, remontimine ja hooldamine, välja arvatud sildade ehitamine ja remontimine;
- 6) sildade ehitamine ja remontimine;
- 7) teehoiutööde ehitusjärelvalve.

(3) Juriidiline isik võib taotleda tegevusluba kõikide käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teehoiutööde tegemiseks. Füüsiline isik võib taotleda tegevusluba teede projekteerimiseks, sildade projekteerimiseks, teeprojektide ekspertiisiks ja sillaprojektide ekspertiisiks ning teehoiutööde ehitusjärelvalveks.

(4) Tegevusluba ei ole nõutav järgmisteks teehoiutöödeks: lumetõrje- ja lumekoristustööd, libedusetõrje kõnni- ja jalgrattateedel, teemaa ja teekraavide hooldetööd, ühissõiduki ootekodade ja tee teenindusrajatiste hooldamine ning teede puhastus- ja korrastustööd.

§ 25². Tegevusloa taotlejale esitatavad nõuded

(1) Teede projekteerimiseks, sildade projekteerimiseks, teeprojektide ekspertiisiks ja sillaprojektide ekspertiisiks ning teehoiutööde ehitusjärelvalveks tegevusluba taotleva juriidilise isiku teenistuses peab igal tegevusluba nõudval tegevusalal olema vähemalt üks põhikohaga töötav teehoiutöö kvaliteedi eest vastutav töötaja (edaspidi *vastutav töötaja*), kellel on vastav füüsilise isiku tegevusluba.

(2) Teede ehitamiseks, remontimiseks ja hooldamiseks ning sildade ehitamiseks ja remontimiseks tegevusluba taotleva juriidilise isiku teenistuses peab igal tegevusluba nõudval tegevusalal olema vähemalt üks vastutav töötaja, kes vastab käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuetele.

(3) Tegevusluba taotleval füüsilisel isikul ja juriidilise isiku teenistuses oleval vastutaval töötajal peab olema vastav akadeemiline või rakenduslik erialane kõrgharidus ning erialane töökogemus.

(4) Erialaseks töökogemuseks loetakse:

- 1) teede või sildade projekteerimisel ning tee- või sillaprojektide ekspertiisi tegemisel vähemalt kolmeaastast töötamist vastavalt teede või sildade projekteerijana või vastava teehoiutöö juhina;
- 2) teede ehitamisel, remontimisel ja hooldamisel ning sildade ehitamisel ja remontimisel vähemalt kolmeaastast töötamist vastava teehoiutöö juhina;
- 3) teehoiutööde ehitusjärelvalve teostamisel vähemalt kolmeaastast töötamist teede või sildade projekteerijana, teehoiutööde ehitusjärelvalve insenerina või teehoiutöö juhina.

(5) Teehoiutööde ehitusjärelvalve tegevusluba taotlev füüsiline isik peab lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele olema läbinud teede- ja sideministri tunnustatud asutuses teehoiutööde ehitusjärelvalve koolituskursuse ja sooritanud kursuse kirjaliku lõpueksami. Koolituskursuse peab tegevusloa omanik läbima iga kolme aasta tagant.

(6) Teede- ja sideminister kinnitab koolituskursuse õppekava.

(7) Erandkorras võib teehoiutööde tegevusluba taotleda või olla vastutavaks töötajaks tee-ehituslase keskeriharidusega isik, kelle senine tööalane tegevus, täiendusõpe ning tööandjate ja ameti- või erialaliitude soovitusel tunnistavad tema pädevust vastaval tegevusalal tegutsemiseks.

(8) Välisriigi kodaniku ja ettevõtja suhtes kehtivad teehoiutööde tegevusloa taotlemise korral samad nõuded, mis Eesti Vabariigi kodaniku ja ettevõtja suhtes.

§ 25³. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa saamiseks peab füüsiline isik esitama Maanteeametile taotluse koos dokumentide koopiatega, mis tõendavad vastava teehoiutöö tegemise oskusi.

(2) Tegevusloa saamiseks peab juriidiline isik esitama Maanteeametile taotluse, millele on lisatud:

- 1) andmed tema kasutuses oleva vastava teehoiutöö tegemiseks vajaliku tehnilise varustuse kohta;

- 2) ametlikult kinnitatud väljavõte asutamisotsusest, -lepingust, ühingulepingust või põhikirjast tegevusvaldkondade kohta;
- 3) põhikohaga töötavate vastutavate töötajate nimekiri, kuhu on märgitud nende erialased oskused ja erialased töökogemused;
- 4) Maksuameti kohaliku asutuse tõend maksuvõlgnevuse puudumise kohta.

§ 25⁴. Tegevusloa väljaandmine, pikendamine ja muutmine

(1) Teehoiutööde tegevuslubasid annab välja Maanteeamet. Tegevusloa väljaandmiseks hindab Maanteeamet tegevusloa taotleja vastavust käesoleva seaduse §-s 25² sätestatud nõuetele.

(2) Tegevusluba antakse kolmeks aastaks. Tegevusloa kehtivusaajal on Maanteeametil õigus nõuda tegevusloa omanikult vastutavate töötajate nimekirja.

(3) Tegevusloale märgitakse järgmised andmed:

- 1) tegevusloa omaniku nimi ja aadress;
- 2) lubatud tegevusalad;
- 3) tegevusloa number;
- 4) tegevusloa väljaandmise kuupäev ja kehtivusaeg;
- 5) tegevusloa andja nimetus ja pitser;
- 6) tegevusloale alla kirjutava isiku ametinimetus, nimi ja allkiri.

(4) Tegevusloa taotleja tasub loa saamise eest riigilõivu vastavalt riigilõivuseaduses (RT I 1997, 80, 1344; 2000, 5, 32; 10, 58; 19, 117; 26, 150; 29, 168 ja 169; 39, 237; 49, 300; 54, 346 ja 349; 55, 365; 57, 372 ja 373; 59, 379; 60, õiend; 78, 498; 84, 534; 92, 597 ja 598; 95, 607 ja 611; 2001, 2, 2; 3, 4; 16, 69 ja 72; 27, 151; 31, 171; 34, 188 ja 189; 36, 201) sätestatule. Maksekorralduse koopia esitatakse tegevusloa kättesaamisel.

(5) Tegevusloa kehtivusaaja möödumisel pikendatakse tegevusloa omaniku taotlusel tegevusluba kolmeks aastaks.

(6) Tegevusloa pikendamise korral kehtivad tegevusloa väljaandmiseks sätestatud nõuded.

(7) Tegevusloale kantud andmete muutumise korral on tegevusloa omanik kohustatud taotlema tegevusloa muutmist. Kui tegevusloa omaniku taotluse alusel muudetakse loale märgitud tegevusala või muid andmeid, ei muutu tegevusloa kehtivusaeg ega võeta riigilõivu.

(8) Otsuse tegevusloa andmise, pikendamise, muutmise või vastava toimingu tegemisest keeldumise kohta teeb Maanteeamet hiljemalt 30 päeva jooksul pärast kõigi nõutavate dokumentide saamist. Tegevusloa taotlejat teavitatakse seitsme päeva jooksul pärast sellekohase otsuse vastuvõtmist.

§ 25⁵. Tegevusloa peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa võib peatada, kui tegevusloa omanik:

- 1) on rikkunud teehoiutööde suhtes kehtestatud nõudeid;
- 2) on esitanud tegevusloa taotlemise või pikendamise korral valeandmeid;
- 3) ei ole ettenähtud ajaks või ulatuses täitnud ehitusjärelevalve ettekirjutusi;
- 4) on juriidiline isik, kelle teenistuses ei ole nõuetekohase pädevusega vastutavat töötajat;
- 5) ei ole tegevusloale kantavate andmete muutumisel teinud tegevusloa muutmise taotlust;
- 6) ei ole tasunud riigilõivu 10 päeva jooksul pärast talle teatavaks tehtud otsust tegevusloa väljastamise kohta.

(2) Maanteeamet võib anda tegevusloa omanikule tähtaja tegevusloa peatamise tinginud puuduste kõrvaldamiseks.

(3) Tegevusloa kehtivusaeg ei pikene tegevusloa peatamise aja võrra.

(4) Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks, kui tegevusloa omanik ei ole talle teatatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(5) Teehoiutööde tegevusloa taotluse menetlemise korra, tegevusloa vormi ning taotluste vorminõuded kehtestab teede- ja sideminister.

§ 25⁶. Vaidluste lahendamine

(1) Kui tegevusloa taotleja või omanik ei ole nõus Maanteeameti otsusega tegevusloa väljaandmisest keeldumise, tegevusloa peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta, võib ta esitada kirjaliku kaebuse teede- ja sideministrile.

(2) Kaebus vaadatakse läbi 10 päeva jooksul ja kaebuse esitajale teatakse läbivaatamise tulemusest tähtkirjaga seitsme päeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist. Kui kaebuse lahendamine võtab rohkem aega, võib teede- ja sideminister otsuse vastuvõtmise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra, teatades sellest kaebuse esitajale kirjalikult.

§ 26. Tasuline tee

(1) Tasulise tee võib rajada üksnes uusehitisena. Tasulise tee hoiu kulud kannab ja tee kasutamise tasu kehtestab tee omanik.

(2) Tee-ehitusloa andja võib tasulise tee omanikule kehtestada tee-ehitus- ja teekasutusnõuded, tee tasulisena kasutamise tähtaja ning teevaidluste lahendamise korra.

§ 27. Teel paiknev teeväline rajatis

(1) Teel paikneva melioratsiooni- ja hüdrotehnilise ning muu rajatise hoidu korraldab selle omanik tee omaniku nõusolekul.

(2) Teed ületavat viadukti hoiab korras selle omanik.

§ 28. Raudteeületuskoht

(1) Raudteeületuskoht on tee ja raudtee samatasandilise ristumise ala.

(2) Raudteeületuskohal teeb ristumiskoha hoiutöid ja on kohustatud looma tingimused ohutuks liiklemiseks tee omanik ja raudtee omanik vastavalt neile kuuluva kinnisasja ulatuses.

(3) Tee ja raudtee kattuvus kaitsevööndis teevad tee omanik ja raudtee omanik hoiutöid omavahelise kokkuleppe alusel.

§ 29. Avalikult kasutatava tee maakasutus

(1) Avalikult kasutatava tee maakasutuse sihtotstarve on transpordimaa.

(2) Avalikult kasutatava tee seisundist või teehoiutöödest tingitud ajutiseks ümbersõiduks sõlmib tee omanik lepingu kinnistu omanikuga, kelle maal ümbersõiduks kasutatav tee asub. Lepingut ei pea sõlmima avarii ja loodusõnnetuse korral.

(3) Avalikult kasutatava tee omanikul on õigus anda teemaad maakasutust reguleerivate õigusaktide kohaselt kasutada teisele isikule ilma hoonestusõigusega tingimusel, et see ei raskenda teehoidu ega halvenda liiklusolusid.

(4) Tealuses maapõue osas tehtavate kaevandamistööde suhtes, välja arvatud allmaaehtiste rajamine, ei kohaldata maapõueseadust (RT I 1994, 86/87, 1488; 1995, 75, 1321; 1996, 49, 953; 1997, 52, 833; 86, 1461; 93, 1562; 1998, 64/65, 1005; 1999, 10, 155).

§ 30. Teehoiutöö tehnoloogia

(1) Tee ehitamise ja remontimise ning muude teehoiutööde tehnoloogia peab vastama liiklusohutus- ja keskkonnakaitse- ning tee seisundi suhtes esitatavatele nõuetele.

(2) Teehoiutööde tehnoloogianõuded kehtestab teede- ja sideminister.

§ 31. Teave tee seisundi ja kasutuskorralduse kohta

(1) Riigimaanteede seisundi ning nende kasutamise ja kaitse põhinõuete kohta annab teavet Maanteeamet. Operatiivinfot riigimaanteede liiklusolude kohta annab Maanteeamet üleriigilise levikuga raadio kaudu.

(2) Maanteeamet peab üleriigilise levikuga raadio kaudu teatama riigimaantee liikluskorralduse olulisest muudatusest ja selle kehtimisajast vähemalt 24 tundi ette. Avalikult kasutatava tee omanik peab liikluskorralduse muudatusest teatama viisil, mis võimaldab teavet saada sellel liiklejal, kes seda vajab.

(3) Tugeva lumetuisu ja kiilasjäa tekkimise korral ning muul liikluskorraldust või liiklusohutust oluliselt mõjutaval juhul on Maanteeamet kohustatud üleriigilise levikuga raadio kaudu viivitamata teatama riigimaantee olukorrast ja andma operatiivinfot loodus- või liiklusõnnetusest põhjustatud liikluskorralduse muudatustest.

(4) Järelepärimise korral peab tee omanik andma teavet tee seisundi ja kasutuskorralduse kohta.

5. peatükk

TEE KASUTAMINE JA KAITSMINE

§ 32. Tee kasutajale esitatavad nõuded

(1) Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja tee kaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.

(2) Veoste või sõitjate veoga tegelev ettevõtja peab andma tee omanikule tema nõudmisel andmeid teed kasutavate sõidukite, vedude mahu, teekonna ning sõitude sageduse kohta.

(3) Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ning kaitsmise nõuded kehtestab teede- ja sideminister.

§ 33. Veoste ja sõitjate vedu

(1) Liiklust korraldatakse liiklusseaduse (RT I 2001, 3, 6) ja selle alusel antud õigusaktide kohaselt.

(2) Liiklusväliseks otstarbeks võib teed kasutada üksnes tee omaniku kirjalikul loal ja tema kehtestatud tingimustel.

(3) Kui avalikult kasutatav tee suletakse liiklusvälise ürituse korraldamiseks, on asjaomase loa saanud isik kohustatud liikluse ümberkorraldamise seotud kulud tee omanikule hüvitama.

(4) Nii koormaga kui ka koormata liikleva sõiduki suurimad lubatud mõõtmed ning massi ja teljekoormused kehtestab teede- ja sideminister.

(5) Sõitjate turvalisuse tagamiseks peab tee omanik hoolitsema nii tee kui ka sõitjate peale- ja mahamineku kohtade ohutuse eest.

(6) Lasteveo- või muu ühissõiduliini avamiseks on vaja tee omaniku kirjalikku nõusolekut.

(7) Laste ja teiste reisijate ohutuse tagamiseks võib tee omanik seada nii ajutisi kui ka alalisi piiranguid muude sõidukite liiklemiseks ühissõidukite marsruudil.

(8) Erateed ja realservituudiga erateed ning tasulist teed peab tee omanik lubama tasuta kasutada alarmsõidukil ja erakorralise või sõjaseisukorra ajal kaitsevæe sõidukil. Muudel sõidukitel peab tee omanik lubama teed tasuta kasutada ainult juhul, kui avalikult kasutatav tee on avarii või loodusõnnetuse tagajärgede likvideerimiseks suletud.

§ 34. Liiklusväline teabevahend

(1) Liiklusväline teabevahend on reklaamiseaduses (RT I 1997, 52, 835) nimetatud kuulutus, teadaanne või märgis, mis ei ole ette nähtud liikluse korraldamiseks või mis ei ole liikluskorraldusvahendi kohta kehtestatud nõuete kohane.

(2) Liiklusvälise teabevahendi paigaldamise loa annab maa omanik tee omaniku kirjalikul nõusolekul ja tema seatud tingimustel. Teele ja tee kaitsevööndi alale võib paigaldada liiklusvälise teabevahendi, mis:

1) ei eksita liiklejat ega varja tema eest liikluskorraldusvahendit;

2) ei raskenda liikluskorraldusvahendi eristamist;

3) ei ohusta liiklust liikleja pimestamisega ega tähelepanu hajutamisega;

4) ei piira nähtavust ristmikul. Nimetatud nõuete eiramisega tekitatud kahju peab liiklejale hüvitama teabevahendi paigaldaja.

(3) Kiirteele ning rahvusvahelisele maanteele ja nende kaitsevööndi alale võib liiklusvälise teabevahendi paigaldada ainult rööpselt tee teljega. Ajutise liiklusvälise teabevahendi võib lühiajalise ürituse või sündmuse ajaks paigaldada käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tingimustel.

(4) Maanteele ja maantee kaitsevööndi alale võib liiklusvälise teabevahendi paigaldada käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustel, kui teabevahendi sõiduteepoolse serva kaugus sõidutee äärest on vähemalt 12 meetrit. Väljapoole tee kaitsevööndit võib liiklusvälise teabevahendi paigaldada maa omaniku loal.

(5) Teele või tee kaitsevööndisse tee omaniku nõusolekuta paigaldatud liiklusvälise teabevahendi peab paigaldaja tee omaniku nõudel viivitamata kõrvaldama. Nõude täitmata jätmise korral on tee omanikul õigus teabevahend kõrvaldada. Teabevahendi kõrvaldamise kulud kannab teabevahendi paigaldaja.

§ 35. Erakorraline vedu ja sõit

(1) Erakorralised on vedu ja sõit, mil suuremõõtmelise või raskekaalulise veose või veoseta sõiduki kas või üks suurim mõõde, mass või teljekoormus ületab käesoleva seaduse paragrahv 33 lõike 4 alusel kehtestatud suuruse.

(2) Avalikult kasutataval teel on erakorraline vedu ja sõit lubatud eriloaga ja eritasu eest ning üksnes loal märgitud marsruudil ja tingimustel. Tee omanikule erakorralise veo või sõiduga tekitatud kulutuste hüvitamise ja eritasu määrad ning erilubade väljaandmise korra kehtestab teede- ja sideminister.

§ 36. Tegevus teel ja tee kaitsevööndis

(1) Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- 1) ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatise ning rajada istandikku;
- 2) ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- 3) takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- 4) paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- 5) korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- 6) kaevandada maavara ja maa-ainest;
- 7) teha metsa uuendamiseks lageraiet;
- 8) teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuvälisist tööd.

(2) Tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud kaitsevööndis hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldama või lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise. Ta peab võimaldama paigaldada teega külgnevale kaitsevööndi kinnistule talihooldeks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu tema elukohale ja varale.

(3) Mitmele omanikule kuuluvate teede ristumiskohal vastutab iga omanik ohutuks liiklemiseks vajaliku tee seisundi eest talle kuuluva kinnisasja ulatuses.

(4) Uue tee ristumiskoha ehitamise kulud kannab omanik, kes nõuab teede ühendamist. Teede omanike kokkuleppel võib kulud jaotada.

6. peatükk KOHUSTUSED, JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

§ 37. Tee omaniku õigused ja kohustused

(1) Tee omanik on kohustatud jälgima tee seisundit ja hoidma tee korras, kõrvaldama teelt liiklust ohustava või nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise ning korraldama tee kasutamist ja kaitset.

(2) Kui pinnase sulamise, vihma või muude liiklust oluliselt mõjutavate tegurite tõttu on tee konstruktsioon nõrgenenud ja liiklus võib teed kahjustada või liigelda on ohtlik, võib tee omanik tee või selle osa teatavaks ajaks sulgeda või teel liiklust piirata. Tee sulgemisest või liikluspõrangutest tuleb teatada käesoleva seaduse paragrahv 31 lõikes 2 sätestatud korras.

(3) Tee omanikul on õigus nõuda eratee kasutajalt tee kasutamisega seotud kulude katteks hüvitist.

(4) Teeäärse metsa kaitsemetsale vastavad kasutamise viisid võib metsaseadusele (RT I 1998, 113/114, 1872) vastavalt määrata metsaomanik.

(5) Teeäärne mets määratakse tee omaniku taotlusel või üldistes huvides planeeringuga kaitsemetsaks, kui see on vajalik:

- 1) tee kahjuliku mõju külgnevale kinnisasjale või keskkonnale vältimiseks või vähendamiseks;
- 2) tee kaitsmiseks kahjulike loodusmõjude eest või liiklusohutuse huvides.

(6) Tee omanik on kohustatud liiklejale hüvitama tee kasutamiskõlbmatuse tõttu ning käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusakti rikkumise tõttu tekitatud kahju, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel.

§ 38. Tee kaitsevööndi maa omaniku õigused ja kohustused

(1) Tee kaitsevööndi maa omanik võib nõuda tee omanikult piirangute või servituutide tõttu tekkinud kahju hüvitamist.

(2) Kui teede ristumiskoha nähtavuse parandamiseks ei ole hoonet või muud ehitist tee kaitsevööndis võimalik ega otstarbekas lammutada, tuleb sõiduohutuse huvides paigaldada liikluskorraldusvahend või muu tõke.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ohutusnõuete täitmist kontrollivad Politseiamet ja Maanteeamet.

§ 39. Seaduse täitmise järelevalve

(1) Järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuetest kinnipidamise üle korraldavad Maanteeamet ja Politseiamet ning tee omanik käesolevas seaduses loetletud õigusi ja kohustusi järgides.

(2) Käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuete rikkumiste kõrvaldamiseks on õigus koostada ettekirjutusi politseiametnikul ning teede- ja sideministri volitatud ametnikul kõigi teede puhul ning kohaliku omavalitsuse volikogu volitatud ametnikul tema omavalitsuse omandis olevate teede puhul.

(3) Maanteeamet, Politseiamet või kohalik omavalitsus võib oma ametiisiku poolt tee omaniku käesoleva seaduse § 37 lõikes 1 nimetatud kohustuste täitmiseks tehtud ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

§ 40. Juriidilise isiku vastutus teekasutus- ja teekaitseõuete rikkumise eest

(1) Kui juriidiline isik tee omaniku loata:

1) kasutab teed spordi- ja teisteks rahvaüritusteks ning muudeks liiklusvälisteks kogunemisteks - määratakse talle rahatrahv 10 000 kuni 50 000 krooni;

2) kasutab liiklemiseks normidele mittevastavate mõõtmete, massi või teljekoormusega või teed muul viisil kahjustavat sõidukit - määratakse talle rahatrahv 10 000 kuni 50 000 krooni;

3) teeb teel teehoiuvälisid tööd, paigutab teele töövahendi või ehitus- või metsamaterjali, ehitab hoone või rajatise või rajab istandiku - määratakse talle rahatrahv 10 000 kuni 50 000 krooni;

4) kaevandab tee kaitsevööndis maavara, teeb metsa lageraiet või muud looduskeskkonda ümberkujundavat tööd või ehitab tee kaitsevööndisse hoone, rajatise või muu objekti või rajab istandiku - määratakse talle rahatrahv 10 000 kuni 50 000 krooni;

5) paigaldab liiklusvälise teabevahendi - määratakse talle rahatrahv 10 000 kuni 50 000 krooni;

(2) Kui juriidiline isik:

1) jätab täitmata tee kaitsevööndi ja sellele asuva rajatise korrashoiu nõuded või kahjustab või risustab teed ja tee kaitsevööndit või ei kõrvalda liikluskorraldusvahendit ettenähtud ajaks - määratakse talle rahatrahv 10 000 kuni 30 000 krooni;

2) rikub tee kohta kehtestatud liiklusohutusnõudeid, jätab ettenähtud ajaks rakendamata abinõud teataval teelõigul liikluse keelamiseks või piiramiseks, jätab liiklusohutliku koha korrastamata või liiklust ohustava või nähtavust piirava takistuse, puu, põõsa või istandiku kõrvaldamata, jätab nõutud liikluskorraldus- või teetähistusvahendi paigaldamata või paigaldab selle nõuetevastaselt - määratakse talle rahatrahv 30 000 kuni 50 000 krooni.

(3) Juriidilise isiku karistamine ei välista õiguserikkumise toimepannud füüsilise isiku karistamist.

(4) Juriidilise isiku haldusõiguserikkumise asja arutab ja määrab talle karistuse halduskohtunik.

(5) Karistuse määramise ja vaidlustamise ning jõustunud kohtuotsuse täitmise ja muid käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 loetletud haldusõiguserikkumise asju menetletakse haldusõiguserikkumiste seadustiku (RT 1998, 29, 396; RT I 1997, 66-68, 1109; 73, 1201; 81, 1361 ja 1362; 86, 1459 ja 1461; 87, 1466 ja 1467; 93, 1561; 1563-1565; 1998, 2, 42; 17, 265; 23, 321; 30, 410; 34, 484; 36/37, 552 ja 553; 38, 562; 51, 756 ja 759; 52/53, 771; 60, 951 ja 952; 64/65, 1004; 86/87, 1409; 98/99, 1574; 103, 1695; 108/109, 1783; 1999, 4, 53; 10, 149 ja 156; 16, 267, 271, 272 ja 276; 23, 350) ja täitemenetluse seadustiku (RT I 1993, 49, 693; 1997, 43/44, 723; 1998, 41/42, 625; 51, 756; 61, 981; 103, 1695; 1999, 18, 302) alusel.

§ 41. Juriidilise isiku haldusõiguserikkumise protokollide koostamine

(1) Käesoleva seaduse paragrahv 40 lõigetes 1 ja 2 sätestatud juriidilise isiku haldusõiguserikkumise kohta on õigus koostada protokoll käesoleva seaduse täitmise järelevalveks volitatud ametiisikul.

(2) Protokollis peab sisalduma:

1) selle koostamise aeg ja koht;

2) selle asutuse nimetus ja aadress, kelle nimel protokoll koostatakse;

3) protokollide koostanud isiku ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi;

4) haldusõiguserikkumise nimetus ja asukoht;

5) õiguserikkumise volitatud esindaja ametikoht ning ees- ja perekonnanimi;

6) õiguserikkumise aeg ja koht ning õiguserikkumise kirjeldus;

7) märge, et õiguserikkumise esindajale on tutvustatud tema õigust kasutada õigusabi;

8) viide käesoleva seaduse paragrahv 40 lõikele ja punktile, mis näeb ette vastutuse selle haldusõiguserikkumise eest;

9) haldusõiguserikkumise volitatud esindaja seletus ning muud asja lahendamiseks vajalikud andmed.

(3) Protokollile kirjutavad alla selle koostanud ametnik ja haldusõiguserikkumise volitatud esindaja; kui on tunnustajaid ja kannatanuid, siis võivad protokollile alla kirjutada ka nemad.

(4) Kui haldusõiguserikkumise volitatud esindaja keeldub protokollile alla kirjutamast, teeb protokollide koostaja selle kohta protokollide kande. Protokollile lisatakse haldusõiguserikkumise volitatud esindaja kirjalikud märkused protokollide kohta ning protokollile allakirjutamisest keeldumise motiivid.

(5) Haldusõiguserikkumise protokoll koostatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb koostajale ja teine haldusõiguserikkuja volitatud esindajale.

7. peatükk

SEADUSE RAKENDAMINE

§ 42-44. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 45. Seaduse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse §-s 16 sätestatud teehoiu rahastamise korda rakendatakse alates 2001. aasta 1. jaanuarist, kusjuures kütuseaktsiisist suunatakse teehoiu rahastamiseks:

alates 2001. aasta 1. jaanuarist 55 protsenti;

alates 2002. aasta 1. jaanuarist 65 protsenti;

alates 2003. aasta 1. jaanuarist 75 protsenti.

(2) Käesoleva seaduse § 17 lõikes 4 sätestatud nõuet tee-ehitusmaterjalide ja -toodete nõuetele vastavuse tõendamise suhtes rakendatakse 2001. aasta 1. juulist.

(3) Käesoleva seaduse §-s 25¹ nimetatud teehoiutööde tegevusluba on nõutav alates 2001. aasta 1. juulist.